

UNIVERSUL LITERAR

ABONAMENTUL
LEI 2,60 ANUAL
Abonamentele se fac
numai pe un an.

COLABORATORII ACESTUI NUMĂR:
Mestugean, Corneliu Moldovanu, Emil Nicolau, Ludovic Daus,
I. Dragoslav, Leontin Iliescu, V. Albert, Dr. E. Kaminski, etc.

ANUNCIURI
Linia pe pagina 7 și 8
— BANI 20 —

ARESTAREA UNUI TRADĂTOR

SENIORUL DIN HALLEBORG

NUVELA DE ALFRED VON HEDENSTYERNA

— Tradusă cu autorizația autorului de H. HEINECKE —

— Urmare —

— Bine înțeles, scumpă Amelio! dar așteaptă încă puțin, prea e de dimineață să se mai încălzească puțin afară!

— Nu mai pot aștepta! să pui caif numai decât, te rog!

Gosta porunci, și cum plecă nevastă-sa, se simți izolat, îngrijat și nenorocit, la Halleborg! Toate gândurile îi erau la Lindenäs!

Plecă și el, căci locul lui acolo îi era. D-na Silverspint îl însărcină de altfel cu o mulțime de ceruți pe care necesită o înmormântare.

După ce totul se sfârși, Amelia își exprimă dorința de a mai rămâne câteva timp lângă mama-sa și ai ei. Gosta nu îndrăzni a-i refuza această dorință, și se întoarse singur la Halleborg!

Gosta își petrecea tot timpul în odăia soției lui în care nu voise să intre nimeni.

Amelia uitase să-și ia cheia de la birou. Gosta se gândi vre-o două zile că ar fi o lașitate dacă ar profita de această uitare. La urmă însă, chinul de curiozitate, nu se mai putu stăpâni, și deschise biroul. Dete peste niște hârtii desprinse, le luă tremurând și le puse pe o măsuță... Obez începuse a le citi și sângele i se urcă la cap.

Alergă într-o fugă la fereastră, pe care o deschise, apoi la ușa pe care o încuie.

Iată cele ce citi:

— Nu mă vrea pe mine!.

Așa m'au urât de boală, în cât vederea mea îl costă: Vrea să plec într-o climă mai dulce, „ca să mă vindec”, așa zice el. Și eu vreau să plec; poate când nu voi mai fi eu, norocul îi va zâmbi!

„Mama va merge cu mine”.

Cât am suferit pe drum! Acum simt că renase! Ce țară frumoasă!

„Mă gândesc mult la el. O fi mai fericit acum?”

Când am plecat m'a îmbrățișat!

Nu știu ce simți când iubești! Cu ce foc o fi sărutat Gosta, buzele cheia pe care a iubit-o, pe care o iubește încă.

„De ce sunt așa departe de Halleborg? Zi și noapte plâng!”

Eră n'au tușit de loc, toată ziua!

Mor de frică, văzând din zi în zi că puterile lui revin! Și ce e mai rău, e că văd bucuria mamei, o fi nitat ea că eu nu am dreptul să trăiesc?

„Gosta în scrisorile lui, învechit cum mă simt! Nu mă înșel; nu e de cât un reproș ascuns, de ce mai sunt pe lume.”

Dar veniți să vezi, am să-ți scara ușor îmbrăcată, pe stâncă, când vântul e rece și-am expulz pipăit; poate atunci va veni moartea să mă scape!

„Trebuie să mă întorc la Halleborg. Doctorii nu mai văd nici un pericol. Sunt bine.”

De ce m'a trimis aci, Gosta! Este îngrozitor să simți această luptă între dorința de a muri și regretul de a nu fi moartă.

Cum o să-ți sune privirea, când nu vei vedea vindecată!

Mamă întors acasă de patru zile.

Fac rău că incredința gândurilor mele acestei hârtii, dar nu am pe nimeni, eu le spun!

Nici chiar pe mama, ea are altăceva grijă! Mai târziu voi arde tot!

Simți nevoia imperioasă de a-mi usura sufletul, mi se pare că dacă nu aș scrie aș înăbuși.

„Ce bun și generos e! Am văzut că schimbat era când a dat eu ochii de mine, și cu toate acestea ce frumoasă primire m'a făcut!”

„Scara când i-am cerut ertare că

nu-și scrisesem, cu ce blândețe m'a ridicat și ce dulce m'a vorbit.

„De mult nu am mai scris. Sunt zile când nu mai citez să scriu. Se petrec lucruri în jurul meu, pe care nu le pricep; mi-e teamă să nu-ți urăsc, și cu toate acestea gândul lui nu mă părăsește nici zi, nici noapte pentru ce?”

Suntem prea siguri și ne facem să suferim unul prin altul. Ce frumos e! Vocea lui e ca o muzică în urechile mele.

Pentru ce, doamnă, n'ai făcut să văd limpede în sufletul meu? Îi iubesc! mai mult de cât am iubit pe tata, și pe mama. El e tot pentru mine. El m'a ales de soție cu speranța de a mă vedea murind cât de curând, și eu simt că aș muri, dacă nu l'aș mai vedea.

Sunt patru zile de când m'a sărutat la Lindenäs, înainte de a mă sui în trăsură. Acel sărut m'a ars ca focul!

O! cum aș vrea să știu, dacă așa săruta pe aceea pe care o iubesc!

O! scumpă Gosta, te iubesc din tot sufletul, iartă-mă te rog, că nu m'am putut stăpâni de a-ți spune o singură dată în viața mea!

Te iubesc! te iubesc!

CAPITOLUL XIV

Logodna

Tremurând, Gosta întorcea foaie cu foaie, lăsând să scape multe amănunte care îi lumina starea sufletului soției sale.

După ce isprăvi de scris, încercă să se mai liniștască, și începu din nou să citească de la început. Amelia zăgrăvea cu toată sinceritatea începutul și progresul pasiunii pe care o resimțea pentru el.

Prima lui pornire, fu să plece murmurând de cât la Lindenäs pentru a strânge în brațe și pe inima lui pe Amelia, dar își dădea seama că nu făcea bine.

A doua zi porunci să pue caif la trăsură.

— Mână repede, Johansen, sunt grăbit, zise el vizitului.

Trecând peste un pod aruncă cheia de la biroul Ameliei în apă.

Dacă Amelia ar fi văzut cheia în biroul ei, iar fi venit repede la gând că secretul ei fusese descoperit. Mai bine era ea să-și închipe singură că perduse cheia. Manuscrisul îl posesese străns frumos așa cum îl găsi la locul lui. Ea nu avea deci să-și închipească ce serviciu adusese soțului ei, acel manuscris. Când văzu trăsura lui Gosta, Amelia era la fereastră. Era de dimineață.

Ce se întâmplase de venea el așa de vreme? În zadar căuta să ghicească.

Gosta părea sănătos și bine dispus. Avera lui era mare, prin urmare nu era nici o primejdie din acest punct de vedere.

Amelia își sfârși numai decât gândurile și își înaintea lui.

El se apropie repede, îi sărută mâna și o întrebă:

— Ai dorit mult, Amelio, să te văd revenind la Halleborg?

Vocea lui era foarte schimbată.

Ea se întreba, pentru ce dorea el să vadă revenind la Halleborg?

Cu plăcere, dragă Gosta, dacă vrei chiar mâine.

El o strânse în brațe, și ochii îi scânteară:

— De ce nu acum? zise el dorind să o strângă în brațe și să o ducă pe sus în trăsură.

— Pot să fiu gata de seară, dacă vrei.

— Nu, nu, ai să plecăm acum, sau

111

ROMANȚĂ

Duși de-un dor năpraznic care i-a incins
Sunt frumoși și tineri: et voinic, ea floare
Doi iubiți porniră dorul să-și măsoare,
Ca și trandafirul la corsaj-i prins.

Sărutându-și gura, et îi spune-adânca
Dragoste ce-i leagă inima de-a ei:

— „Te iubesc! Pe vorba-mi tu să pui temel,
Căci amoru-mi este neclintit ca stânca!”

Și privind în ochi-i o întrebăncet:

— „Dar iubirea-ți cum e?” Ea, c'un ris șiret,
Tace, și-și atîță și mai mult delirul.

— „Cum îți e iubirea? Vesel cochetind

Ride ea, și floarea de la piept luând

Galesă-i răspunde: — „E ca trandafirul!”

— Ludovic Dauș

cel puțin după dejun, te rog, vrei Amelio?

Fără a înțelege, Amelia deto din cap și se duse să spuie mamei că a sosit bărbatu-său și că dorea să se întoarcă după dejun.

Tot drumul lura tăcut. Gosta nu era în stare să vorbească, ameit de a-și simți nevasta lângă el și a o privi cu nesățiu. Își zicea că și duce logodnica acasă, din Lindenäs.

Cum ajunseră acasă, o luă în brațe ca pe un copil și o sui scara.

Cum o așeză pe același fotoliu, în care o așezase prima oară când venise la el, îl căzu la genunchi și-și ascunse fața în cutele rochiei ei.

Spontă, turburată, Amelia nu știa ce să creadă, ce să facă. Măna ei înconștientă mângăia părul lui Gosta dar și o retrase repede, ca și cum s'ar fi ars.

Ce avea bărbatul ei? Pentru ce aceste suspine, aceste lacrimi? Care era cauza acestei disperări?

— Nu poți trăi ast-fel, Gosta îl întrebă ea, pentru a-ți îndătura suferința unei mărturisiri.

— Nu, Amelio, nu mai pot trăi ast-fel, multă vreme. Aceste ultime zile mi-au deschis ochii. Iartă-mă, dar nu mai putem trăi așa.

Deși ea provocase acest răspuns, se îngălbeni și dând capul lui Gosta la o parte, se ridică goptind:

— Îți mulțumesc că ești sincer!

Și vrând să plece, el o reținut, o apucă de braț, lăsându-și capul pe inima ei zicându-i încet:

— Nu, iubita mea, nu mai pot îndura mai multă vreme, această prefăcătorie, căci te iubesc ca un obiect, tu care ai fost o sămănă victimă.

Cum îi am mîniț în fața altarului că nu te iubeam, așa î-am mîniț hîm întregi arătându-ți o nepăsare care nu era adevărată.

Azi însă nu mai vreau să-ți mint, te iubesc, și o-ta trebuie să-mi spui dacă pot rămâne sau pleca?

O! Gosta al meu! te ador!

Acesta fu răspunsul Ameliei. Intinzându-i buzele pentru primul sărut de amor! Acum erau unul al altuia pentru tot-deuna.

Nici unul din ei nu putură spune cum au petrecut acea zi memorabilă. Ca copiii stătura ascunși până la ora mesei când d-na Kerstin veni să-i cheme.

Apoi totă după amiaza, o petrecură pe marginea mării, chinuți de gândul că ar putea să le turbure farmecul fericirii lor.

Acum erau două inimi care se izbeau și gata a se împotrivi durerilor mahnirilor și tristețelor cari ar putea apărea, pentru a veghea asupra căminului lor din Halleborg!

Amelia sta lângă Gosta, cu brațele după gâtul lui. Camera în care se aflau, era a lui Gosta, în care ea intrase foarte rar, pentru a-l aduce

flori, sau a-l întreba despre vre-o afacere grabnică. Observând că ochii Ameliei se îndreptau în spre sanctuarul Iuliei, Gosta se desprinse ușor de ea și o duse în spre acea direcție.

— Nu, nu, nu vreau, protestă ea, fără convingere.

— Și eu vreau, răspunse el ducându-o cu el.

Amândoi priviră foarte mișcați, portretul moartei și diferitele obiecte, care fuseseră ale ei, apoi Gosta luă din nou pe Amelia în brațe și întrebă:

— Iubita mea va fi galesă de asta? Amelia tăcu și el urmă:

Nu, ea nu va fi.

Iată-mă Gosta, ași fi poate dacă mi-aș fi ascuns, dacă nu mi-aș fi putut duce în spre acea care a inspirat un asemenea altor soțului meu, un amor care mi l'a păstrat.

Dar ea nu mai poate rămâne aci, în această cameră, retrasă trebuie să-și dea locul de onoare, un loc la lumină, de unde va putea veghea asupra noastră, ca un inger, și conțempla la ori-ce clipă pe acea pe care l'a iubit și pe aceea, care are inima destul de generoasă pentru a-și iubi ea însăși. Aceasta este prima rugăciune ce-ți fac, nu acorzi?

Gosta, fără a zice un cuvânt, desprinse portretul din perete și-l duse în deschizătura unei ferestre a odăiei unde cele din urmă rare ale soarelui impresurau cu boreală capul grațios al Iuliei.

Ușile sanctuarului sufletului său se deschiseră în sfârșit, mari de tot, pentru tânăra stăpână din Halleborg și pentru a zecea oară poate, o luă în brațe și bău din nou pe buzele ei vrăjite, mărturisirea amorului său.

O nouă tăcere, apoi o lungă îmbrățișare.

Ea se desprinse în sfârșit și îi zise:

E târziu, să zicem adio acestor zile neuite.

Noapte bună, adio!

Ea era cu toate acestea nevasta lui.

— Noapte bună scumpul meu!

— Somn ușor dulceca mea!

Scumpa mea logodnică!

— Logodnica d'fale, da ce alt nume mai dulce nu vei putea da?

Da, cuvântul logodnică e cel mai dulce pe care o femeie îl poate auzi vre-o dată!... Odiubară Gosta, nu am fost logodnică adevărată, dar azi suntem. Trebuie să păstrăm amintirea acestei fericite zile!

Ce dreptate avea!

— Dorul ușor porumbiță albă, visuri dulci să te logone, logodnică adevărată!

— SFARȘIT —

Ecolurile săptămânei

A făcut o penibilă impresie în toată țara isprava criminală de care este acuzat fostul căpitan Goliescu.

Cine și-ar fi închipuit văzând pe acest tânăr ofițer, cu înfățișarea simpatică, că ar fi fost capabil să se preteze la un act de trădare de țară.

Din fericire, actul n'a putut fi consumat, grație vigilanței autorităților în drept. Vinovatul a fost prins la timp și-și va primi pedeapsa prevăzută de lege. Dar, mult peșos de toate, va primi pedeapsa terfelirii pentru vecie a numelui său.

E inutil să spunem, că fapta fostului căpitan Goliescu, nu atinge într-o măsură prestigiuul corpului nostru ofițeresc. Vechiul proverb românesc spune, că pădure fără uscături nu se poate. Și căpitanul Goliescu a fost, cum se vede ușa uscătură din fulcra pădure a ofițerimii noastre, care a fost scoasă afară, nimicită.

Un ofițer care nu și-ar trăda țara, e Enver Bey. Dacă ne ocupăm aci din nou, de eroul acesta al Turciei, e că telegramele ne-au adus vestea tristă a asasinării lui. Zicem tristă, căci un erou ori cărui neam ar aparține, chiar și unui neam dușman, este totdeauna obiectul admirației și simpatiei universale.

Enver Bey e una din acele figuri care electrizează masele și le împinge la acte vitejești și mari.

E inexplicabil deci cum turcii au putut săucidă un asemenea erou, ori care ar fi fost mijloacele la care ar fi trebuit să recurgă pentru salvarea patriei.

Enver Bey a fost mai întâi sufletul organizației tinerilor turci, care n'a adus regimul constituțional în Turcia. El a fost cel care, împreună cu Șerket pașa a sulcat constituția otomană detronând pe Sultanaul Roșu și tot el s'a luptat vitejește în Tripolitania însușind pe arabi și fiind rănit cu mult succes trupelor italiene.

Pe timpul războiului tripolitan, nu trecea zi în care să nu se anunțe moartea lui Enver Bey, Italianii răsuflau mai ușurați la vestea nimicirii acestui om, care valora el singur cât o sută de mii.

Toluși Enver Bey trăia. Și a trăit spre a-și aduce însufletirea și pe câmpul războiului balcanic. Fără el, pacea în Balcani s'ar fi încheiat de mult și bulgarii s'ar fi bucurat cum de roadele izbânzilor lor anterioare. Adrianopolul ar fi fost cucerit. Cu el, bucuriile și-au urmat cursul lor violent, sângeros, tragic. Și nu se știe ce poate aduce ziua de mâine.

Până una alta, războiul continuă sărăcesc, fără nici un rezultat hotărâtor.

Diferențialele României cu Bulgaria e tot în fața tratatelor. Bulgarilor le place să se locmească cât mai mult. Tocmelele acestor fără sprijin prole însă o mare enervare printre noi, cu drept cuvânt, cer o grabnică lămurire a situației.

Se vorbește, de altfel, de o rupere a tratatelor, care ar avea ca urmare imediată întreruperea relațiilor diplomatice. De aci și până la o agrăvare mai mare a situației nu rămâne decât un pas!

Să sperăm totuși, că recinții noștri bulgari, cari n'a susținut totdeauna, că pun mare preț pe prietenia noastră, își vor reveni în fire și vor cădea, acordând, de bună voie, recunoștința de graniță neapărat trebuincioasă pentru întărirea graniței noastre dobrogeane.

Subscripția națională pentru flota, care e o manifestare patriotică de mare însemnătate, denotă spiritul de sacrificiu de care este capabil neamul acesta în zilele de grea cumpănă.

La trebuință, publicul nostru nu

va șovăi nici o clipă de a da un ajutor cât de larg pentru armată, căci mare e răspunderea unui popor care își trimite fiii la război.

În legătură cu aceasta relevăm cu bucurie gestul frumos al prințului și prințesei Ion Callimachi, cari n'a organizat pe speciele lor o întreprindere ambalată, cu o sută de pahuri pentru armata noastră.

Exemplul e patriotic și merită a fi imitat de către cei cu dare de mâna, căci cu cât cineva se bucură de

o situație mai înaltă într-o societate cu atât și răspunderea lui e mai mare.

Numai cu un spirit de sacrificiu larg și necondiționat și cu exemple mari, cari să încetească inimile și să înalte sufletele, vom avea nespuse bucurii de a saluta cu freneză întoarcerea triumfală a oștirilor noastre, în cazul când interesele vitale ale țării ne-ar împinge la război.

Mestugan

DESPRE GRIGORE ALEXANDRESCU

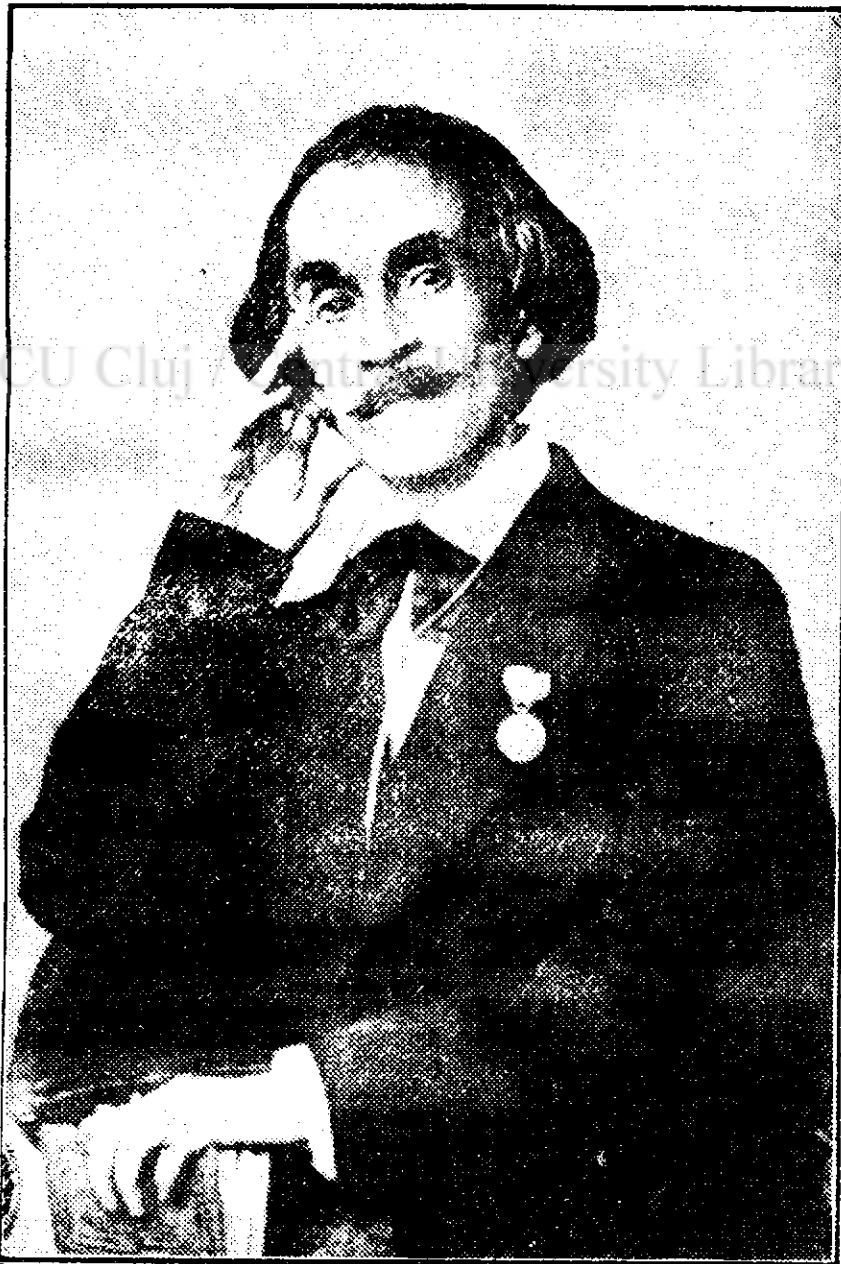
de EMIL NICOLAU

Se desprinde din șirul vremurilor trecute, după o lungă uitare, tot mai luminos și senin, chipul lui Grigore Alexandrescu - în pisma vremii dinaintea noastră, care l'adâncește în noianul uitării.

Este pară un făcut la noi, ca viitorimea să răsbune nedreptățile trecutului, și ca dascălii graiului, scrisului și ai artei, să-și primească răsplata după ce contemporanii lor n'au ținut seama, de rolul precumpănitor ce l'au avut acești aleși dintre ei, la înălțarea neamului.

După ce atâta vreme, norul necunostinței se întinsese peste gloria cărturarilor noștri, a acelora cari prin agerimea minții și înțelepciunea sfatului, n'a îndrumat pe căile mai puțin întortochiate spre care ne îndreptăm azi pașii și n'a făcut să ațintim spre alte luminișuri cu făgăduințe de nouă biruințe, astăzi ne îndreptăm gândul cu drag spre ei, și simțim nevoia să le comemorăm amintirea. În chip pios.

Așa se explică avântul înăscut de o vreme în noi, ca pe fiecare zi, să

GR. ALEXANDRESCU

Ca și precursorii săi, ea și cei ce l'au urmat pe terenul arid al culturii naționale, Grigore Alexandrescu n'a simțit în viață, mângâierea laudă, nici admirația pentru munca sa rodnică. Nepăsarea și vrăjmășia i-au stat în cale și i-au fost răsplata pentru nobilele sale însușiri ce l'au călăuzit în viață.

Se vede însă, că a sunat ceasul redemptării conștiinței naționale, încât să ne dăm seamă că, cinstind amintirea bătrânilor noștri, ne cinstim pe noi înșiși și ne arătăm vrednicii de jertfele aduse de către ei, în slujba statului și poporului românesc.

le aducem o nouă slăvire, prin întruparea unui chip de mult dispărut dintre noi, în piatră neperitoare sau prin comemorarea a unui scump din vremurile de altă dată.

Un asemenea tribut de recunoștință, am plătit mai zilele trecute marele nostru poet și bun patriot, Grigore Alexandrescu, cu prilejul împlinirii a unui centenar de când dânsul luă ființă în Târgoviște, patria lui Cârlova și Eliad, și pân' în clipa când își dădu sfârșitul, un sfârșit dăruos, într-un locaș al desnădejdei și durerei, în care și-a încheiat viața lui de muncă.

Din ziua în care descăleacă Grigo-

re Alexandrescu în București, prin anul 1831, fiind elev în școala lui Vailland, dânsul și-a închinat talentul și puterea lui de muncă binelui obște, punându-se în slujba frumosului în artă, ca printr'însa să slujească nevoile mari de pe vremuri ale neamului. Încă de pe atunci dânsul împărtășea colegilor săi: Ion Ghica, Constantin Bălăceanu, Grigore Grădișteanu, Costache Rosetti, Scarlat Filipescu, Nae Budișteanu și alora, neintrecutul său poem: „Adio Târgoviște”. Din aceea zi el câștigă admirația lui Ion Ghica, care deveni admiratorul și, mai târziu, istoriograful poetului.

La 1836, îl găsim „juncker” în armată, grad ce se dădea pe vremuri doar nobililor. Dar contemporanii săi, uitându-și origina, i-au dat titlul de nobleță pe care dânsul îl cuceri, prin alte însușiri decât prin aceea a nașterii.

Călătoria lui, împreună cu Ion Ghica la Cozia și Tismana i-au inspirat poemele sale eroice ca: „Umbră lui Mircea la Cozia”, „Răsăritul lunii la Tismana”, „Mormintele la Drăgășani”, poeme în care vibrează sentimentul dragostei pentru moșia strămoșească.

De atunci și pân' în clipa în care această frumoasă inteligență fu isbită de o crudă infirmitate, avea a neșterii de ce se petrece în jurul său, în decurs de un sfert de veac, Grigore Alexandrescu încercă toate genurile în poezie: Satira socială, elegia și poezia eroică, dar mai ales fabula, punând talentul său, cu folos, în slujba cauzelor mari ale neamului, după cum face mărturie, descrierea ce i-o face marcel său tovarăș, Ion Ghica.

Și acu s'ar putea rezuma în câteva rânduri opera grandioasă, a costului smerit scriitor și mare patriot?

Inspirat când de școala lui Volnep, când din aceea lui Lamartine, versul și verbul lui Grigore Alexandrescu, aci e fulgerător și lovește fără cruțare, iar altă dată duios ca un cântec de priveghetoare; chiar dacă a avut lipsuri, poezia sa însă a avut un rol precumpănitor la îndrumarea sufletelor contemporanilor săi.

Și poetul blând, părea atât de primejdios protivnicilor cauzei românești de pe vremuri, încât a plătit cu nași întregi de temniță, îndrăzneala ce a avut-o de a lovi cu versul său biciuitor în aceea care-i stau în potrivă la îndrumarea țării, spre țelul dorit de el și patrioții vremii d'atunci. Căci în curățenia sufletului său, în dragostea sa pentru neam și țară, Grigore Alexandrescu n'a ținut să-și stăpânească bătăile inimii și nici să pună frâu, patimei sale nobile, pentru împlinirea idealului său național; și toate acestea, fără nici cea mai mică urmă de interes personal.

Dovadă că atunci când i s'a propus la 1859 prin amicul său Ion Câmpineanu, după ce Grigore Alexandrescu cuceri locul de cel mai mare scriitor și după apariția celui d'al doilea volum al său în tipografia Karkaleki, să fie numit ministru, dânsul respinse această propunere, fiindcă n'a voit să stărbenească într-o inimă, neatârnată personalității sale. El n'a fost numai poetul trecutului, ci și al viitorului. Căci ne-a prevestit o soartă mai bună pentru viitorul acestui neam.

Ce rol a avut dânsul la purificarea limbii românești și scoaterea ei de sub influența idiomelor franceze și excesul de latinism, mărturisește limba sa pură românească, de care se slujesc în toate scrierile sale.

Ca și Eminescu, Grigore Alexandrescu a contribuit la cristalizarea limbii românești, — și acestor doi deopotrivă mari poeți, deși de gen deosebit, le datorăm noua îndumărită literatură românească.

I s'a adus o imputare lui Grigore

PATRU CÂNTECE

de CORNELIU MOLDOVANU.

Alexandrescu, de către contemporanii săi, că sentimentul religios predomină în poezia sa; i s'a făcut chiar o vină din acestea, în acele vremuri când ideile subversive și ante religioase găseau teren prielnic în unele clase.

Este explicabilă forma aceasta de poezie, a lui Grigore Alexandrescu: dănsul n'a putut scăpa de sub influența mediului în care a trăit, în anii d'întâi ai șederii sale în București, atunci când își adăpostise sărăcia în beciul Mitropoliei la unchiul său, părintele Jeremia. Dar Alexandrescu nu era numai religios ci și teoretician al creștinismului, după cum îl înfățișează istoriograful cari au închinat volume activității sale.

Pentru toate însușirile lui, domnitorul Gheorghe Bibescu răsplăti pe Grigore Alexandrescu, la 1843 cu demnitatea de șef al secretariatului de Stat. Iar la 1850, după ce refuză un portofoliu ministerial, dănsul primi modesta demnitate de membru în comisia interimară din Focșani. Se pare că fost îndemnat la aceasta de o adâncă și veche dragoste pentru o ființă căreia i-a închinat odată cu bătuile inimii sale, toată puterea talentului său și inspirația sa poetică.

Acolo, la Focșani, s'a stins această vie inteligentă: Grigore Alexandrescu e lovit de o crudă boală, care în decurs de 25 ani, îl desparte de lumea pe care o iubi și pe care o cântase cu măiestrie: 25 ani dănsul trăiește mort printre cei vii, lipsit de scîlpirea minții, adâncit în negura necunoscutului, într-o odăiță din Pasagiul Român, uitat aproape de toți, afară de un restrâns număr de discipoli și adoratori. El muri la 1868, adică cu 4 ani înainte de Eminescu, în vîrstă de 73 de ani.

Unul dintre admiratorii săi, Ion Ghica, îl adună poeziile într-un volum abia la 1893.

Posteritatea îl răsplătește de loviturile contemporanilor și de uitarea urmașilor săi. Astăzi un neam întreg aduce slava sa marelui poet și patriot, care a fost Grigore Alexandrescu.

El a fost răzbit mai ales, fiindcă prevestirile lui optimiste pentru viitorul României, au fost împlinite.

Pieca prorocirilor lui de glorie pentru neamul nostru să fie împlinite și de acum înainte, și din această pricină, amintirea sa să trăiască în conștiința tuturor Românilor!

Bătălia de la Waterloo

Neapărat, bătălia de la Waterloo a fost una din cele mai cumplite din câte a înregistrat vre-odată istoria.

Descrierea minuțioasă a acestei memorabile bătălii, care a pus capăt succesorilor lui Napoleon I, a început în fascicula de poimăine a celebrului roman MIZERABILII

Sunt niște pagini scrise cu o neîntreruptă măiestrie de pana marelui Victor Hugo și merită să fie citite de toată lumea. Nu există o altă scriere, care să-ți poată da o idee mai precisă despre grozăviile unui război.

Descrierea aceasta va urma în vre-o trei fascicule, după care romanul își va relua șirul peripețiilor sale zguduitoare.

Fasciculele apărute până acum se pot găsi la vânzători, depozitari și la chioșcari.

Abonații primesc colecția tuturor fasciculelor de la început.

PULBERE DE IDEI

Buduar. — Un regat în care nu dormese de cât femeile.

Calomnia. — O lampă care filează: înegrește totul.

Solronie Ivanovici

Eu n'am știut să cânt...

*Când te-ai icit, ca floarea de lumină,
Părea un cântec trecerea-ți scînd,
Dar tu lineai pricirile în pământ
Și ochii tăi, eu n'am știut să-i cânt.*

*Când mi-ai zămbit săgeata apric
Prin multe nopți mi-a fulgerat
târzie,*

*Dar baza ta nu mi-a șoptit curând,
Și glasul tău, eu n'am știut să-l
cânt.*

*Când mi-ai șoptit — misterioasă
noapte*

*S'a luminat de dulcea a tale șoapte,
Dar tu mi-ai stăcilit fiorul sfînt,
Și fuscirea, n'am știut să-o cânt...*

Sufletu-mi se teme...

*În tine sufletu-mi se teme,
Aș vrea să-ți spun, aș vrea să-ți
scriu,*

*Dar nu știu, poate-i prea de vreme,
Și iarăși poate-i prea târziu.*

În frământările vegherii

*Când înnopteză al meu gând,
Să smulg o lacrimă durerii
Nu-i aici târziu, nici prea curând...*

Bătălia dela Ostrolet

de I. DRAGOSLAV

În odăița unei cămăruși mici și joase ca un urieș pe brînci, din una din mahalalele mărginașe a Bucureștiului, sunt mai mulți băutori la mese, joacă cărți, tabinet, câțiva fac pe chibritu, și abia se văd din păla de tutun și de fumul de friptură ce vine dela o ușă din fund unde e bucătăria cămărușei. Negustorul un om cu fața rotundă, grăsului cu mustața neagră, ras, numai în jiletă și cu măneca la cămășe sufocate, albargă cândva la teigheoa plină cu pahare și sticle, când dincolo în bucătărie unde învarte niște mîncare în niște tigăi de pe o plită de tablă.

Din când în când ușa se deschide și întai năvălește un nor de abur, pe urmă câte o mogâldeată care aduce cu ei, o parte din ger, tropăie din picioare și cere o țuică, ori un vin.

Din când în când câte unul dela masă bate cu paharul și zice „mai dă domnule Andrei unal! D. Andrei care e cărciumarul, umple iar paharul și spune: aveți, atata de plătit și înscamnă cu o creță pe teigheoa. Toți au unîns, doi pe lângă ei cu care chibtesc. Singur, la o masă rotundă din spre ușa bucătăriei ședea un bătrîn cu barba roșie cu parul alb peste umeri; rumen la față și îmbrăcat orășenește, trage din o lulea și cu un pahar cu rom dinmînă.

În fața lui la altă masă stă în picioare un tînăr îmbrăcat cu un palton cu guler de blană și cu niște haine de postav albastru, și sorbind din un pahar cu vin sta cu ochii la un portret a lui ce arăta pe Napoleon Bonaparte înaintea Moscovei, plină de pară.

— Hal! hal! făcu moșul, scoțînd luleaua din gură, te uști la Napoleon... Strașnic împărat!

— Tînărul își întoarse ochii spre moșneag, și bău și vestul paharului, pe când moșul grăi, întorcîndu-se spre crășmar.

— Il vezi, domnule Andrei, eu l'am văzut: Atîtea eram când l'am văzut și arăta că era ca de patru, cinci ani.

— Da, d-ta, de câți ani ești? îl întrebă tînărul grăbit.

„Eu, făcu el", lîm! Fă socoteala. Eram de cinci ani când l'am văzut și până acum că suntem în 1900 după Hristos, căți sunt?

— Aice, cărciumarul se uită în gol șocit și zise:

— „Vra să zică, d-ta ești de... da în ce an l'ai văzut pe Napoleon?

Cantilenă

*Iubirea noastră — ca un salt
De pasăre rănită,
Cu cât s'arîntă mai înalt,
Cu-atît mai istorită.*

*Iubirea noastră — ca un val
C'eu larguri se încinge,
Cu cât s'apropie de mal
Cu-atît mai mult se stinge*

O lacrimă...

*Mi-e dragă suferința mea de ieri
Și amintirea-i, — veșnică tirand,
Păzind nevindecată vechia rană,
Isravul rîtoarelor dureri.*

*Insă precum sălbatuca fecioară
Ce adorîndu-și primul ei păcat,
Cînd simte în sinu-i rodul rîmorat,
Din cinste și mîndrie îl omoară, —*

*Tot astfel eu, nădejdea mi-o sugrum
Ș'n sufletul mi infrîng orice dorință,
C'eu veci să nu cunoști, ce suferință
S'a oglîndit în lacrima de-acum.*

— D-ta ești... zise tînărul gânditor... da unde l'ai văzut?

— Hăm! Apoi eu nu's de pe aici, răspuse bătrînul: eu is din Vârșovea. Napoleon venise dela bătălia dela Ostrolet, și a intrat în țara Polieceasca, să se așeze împărat și a venit la Vârșovea. Mi-aduc aminte ca prin vis, că a alergat lume de pe lume înaintea lui să-l primească cu flori cu steaguri, fatu-meu era de iștia care fac strajă, vardiian și stama, cum se zice pe aici la barieră, și l'am văzut. Mama m'a ridicat sus să-l văd: era călare și păzit tare de soldați și de ghinărați, și avea la oaste cît păr în cap, numai grana-dini; când intra unul în casă cred că se gheboșea să steie în picioare: numai cușma lui era naltă cît un oborac, și toți aveau semne pe obraz, împunsături și pfluorghi. I-am văzut că eram aproape.

— Moșule îi zise una din cei ce jucau cărți, gras și roșu la față; dacă dumneata știți lucruri de astea trebuie să fii de pe când cu tur-nul lui Vavel.

— Moș Iosule? grăi altul — eu erate copil și tot așa îl (în minte.

— Nu, zău, moșule câți ani ai? îl întrebă cel gras:

— Eu? răspuse moșul. Fă socoteală.

— Amisit e moșu, grăi d-nu Andrei, ducîndu-se la bucătărie, nu vrea să spue.

— Eu, răspuse el; is venit aice, după ce Nemți și cu Rusi au împărțit țara poliecească.

Eram băștan. Tata înainte de a muri mi-a spus: „Josite, amu numai ai ce sta aice, du-te în toată lumea, și te îmbrănește, că de amu, nu mai e de trăit pe aice.

Și mi-am vîndut tot, și cu alți fugari am trecut în România și n'am așezat la Ieși, ca păzitor la o vie, și acolo m'am și însurat; am un băiet funcționar la comisia vapoarelor la Sulina.

— Da, cum îți zice d-tate? întrebă tînărul dela masă.

— Ieși! Savițeli, răspuse el, iar pe băietul meu îl chiamă Vasile Savițeli. Dumneator mă știu, că's proprietar aice la a treia casă, că eu după ce am stat vre-o câțiva ani la boerul ceta, la Bezedei Sutu, apoi când s'a făcut drumul de fier, am venit încoș, că se măritase o fată a mea după unu de iștia care due trînu-mecanic. Ei s'au mutat în București și m'a adus și pe mine, da, eu am stai mulți ani în Ieși. Eu

1) Austerlitz.

is Moldovan, amu copchii toți români, hotezați aice.

— Vra să zică, grăi d-nu Andrei, care seose capu pe ușa bucătăriei; ești vechi de când eu facerea lumii.

— Vechi, răspuse el dar vezi că nu mă doare nimic; eu n'am fost bolnav nici odată și am băut și rachiu și vin, și bere, și nu mi-a fost nimic, și în minte tot, de când eram de trei ani.

— Da, par'că spunea ceva de Napoleon? întrebă tînărul.

— Se spunea comedii marf de dărsul. Când a trecut în țara rusească tot prin țara cea de acolo a trecut. Apoi a pățit'o rău pe acolo; de nu se îmbrăca în stracle unui soldat a-vea să-l prindă muscalii și să-l frîgă ca pe berbeci.

— La vorba asta, și d-nu Andrei se așeză pe un scaun la o masă răzîndu-se cu bărbia în palmă și grăi:

— L'ai văzut?...
— Da, la omorât frigu, foamea, că Rușii a ars tot din calea lui, zise moșu și sorbi tot coprinșul păhăruțului, iar crăcîmarul murmură: „Măi! Măi! Măi!”

— Da, da zise moșu. La Moscova a fost sînguru loc unde l'ai bătut, că el, în toate locurile i-a bătut pe Ruși, pe Nemți. Și unde nu putea cu oaste, o da cu vîdeșugul. La Ostrolet barin a cumpărat și pe doi ghinărați ruși.

— Ce spui? făcu cărciumarul.

— Poate Austerlitz, moșule, zise unul din cei ce jucau cărțile; și asta a fost în anul, în anul...

— Vra să zică d-ta, grăi crășmarul, ești de...

— Tocmai, făcu moșneagul, pe când la masa de joc cel ce vorbise era îngîndurat cu jocul că acum i se auzea gura: „patru și cu cîcaci nouă și cu opt șaptesprezece și luînd toate cărțile de pe masă grăi către unul ce era cu o creță în mînă: „scrie un tabinet la mine”. Apoi, aducîndu-și aminte de cele ce spusese moșneagului grăi:

„Și cum a fost cu ghinărații cea moșule?

— Cu, cu... An, făcu bătrînul; cu ghinărații? Ah! Apoi, urmă el păfîind din lulea și uitîndu-se cu jela la păhăruțol gol; „apoi, și uitîndu-se la cărcîmar zise: „Măi dă un rom!”

— Scri-l la mine, domnule Andrei, vorbi cel cu jocul.

La asta ochii moșului străluciră de mulțumire, ca două lumini ce svănesc din doi cărbuni, după care aruncîndu-și ochii spre portretul împăratului povesti:

— Când a fost bătălia dela Ostrolet, ori cum îi ziceți d-stră, era împărat să nu mînt, Nicolae... Nicolae Nicolaevič. Amu Napoleon bătuse o mulțime de împărați. Aice cum a auzit s'a și unît cu crăiul Nemțesc și a trînes pe doi ghinărați: Liderich și Pașchevič cu oaste cît păr din cap, și au poposit cu toții la Ostrolet. Da, Napoleon, cum a auzit, pe dată și-a socotit numărul ostașilor și a văzut că e cam grău să răpue două împărații de odată. Atunci a chemat pe sub ascuns pe cei doi ghinărați la el și le-a zis:

— Măi, eu nu mă tem de voi, dar ca să nu stricați oastea de geaba și voi și eu, n'avă două burduve cu galben aur și lăsați-vă mai mor și să vă luerez eu o leacă.

— Ce s'au gândit ecia: „două burduve cu galben doar is ban!” Și au vîndut tainele împărațelii lui Napoleon și au fugit și dănsii la doșman.

Și unde nu mi s'a întors, mare, Sfranțuzul și a bătut așa de tare pe muscal și pe neamul, că nu știu câte miș de miș de catane au murit și i-a luat în robie.

Împăratul Nicolae, cum a auzit de una ca asta, doar a suspinat și a zis: Bine! Și chiar el s'a dus de-a

PALINODIE

Mie-mi trebuie un suflet iar nu piele lustruită
Ca să nu mor de urât!...
N. Nicoleanu

— *Voluptoasă arătare ce mă farmeci cu privirea
Și cu-atingerea-ți lascivă imi iriți nebun simțirea
Și-orice libră-mi răsvrătești—
Nu pot eu să cred că'n tine e femecea ce-am visat-o
In senine nopți de vară când mă îndrăgea Erato :
Tu nu poți să mă iubești.*

*O, regret acum din suflet că, la răsărit de lună,
Când visam pe-o banc' alături, alintându-ne'mpreună,
Unul pe-altul ne-am miștit!...
Tu dorești lumini de baluri, lux nebun și bogăție,
Tie-ți plac cuvinte goale și'n a valsului beție
Să plutești necontenit ;*

*Eu visez un sat cu crânguri și cu mormur de isvoare,
Cu castele fermecate și cu-apus divin de soare,
Cânt de păsări pe vâlcea,
S'aud doina din cavale, noaptea câni lătrând la stând,
Iar pe'ntreaga feerie și pe sufletu-mi stăpână
Vreau o inimă c'a mea.*

*De ce dar, protivnici firii, să pornim pe-aceeași cale
Și din harfa câșniciei note false, seci, banale,
Să desprindem tu voești,
Când știm bine și-unul și-altul că miștim
copilărește,
Că eu nu pot fi nici umbra visului ce te-amăgește
Și că tu nu mă iubești ?*

*Negreșit, tu ești frumoasă : porți în ochi senin
de vară,
Buze roșii, părul negru și un zâmbet ce'nfiară --
Inșă... n'ai decât atât!...
Toute se vor stinge cu și dragostea mesteșugită :
„Mie-mi trebuie un suflet iar nu piele lustruită
Ca să nu mor de urât!“ —*

Leontin Iliescu

Acum trei-zeci de ani

ridicată steag de pace și i-a trimis vorbă lui Napoleon, că i-a dat tot numai să se oprească, da să-i deie înapoi și pe cei doi ghinării, pe Liderich și Paschevici.

Zis, și făcut! împărații iscălesc contractul de pace ce contract ar fi încheiat. Napoleon își primi dreptul-o bucată de loc din împărăția Rusească și stăpânire pe țara rusească, și da muscalilor pe Liderich și pe Paschevici.

Când a ajuns la scaunul împăratu a poruncit să i aducă pe cei doi ghinării.

Cel dintâi lucrul fost, că au venit tare plonați înaintea împăratului. S'au rugat ei destul de ertare, da împăratul la ascultat, s'au uitat la dânsii și le-a zis: „Ei, în poftim, luați loc!“ Și i-a arătat unuia un fotel să șadă și altuia alt fotel în altă parte, da așa că veneau fata în față.

„Anu, vorbi împăratul, trebuie să vă răspundeți pentru slujba făcută și bătu din palmă: „Anu v'a trebuit, anu să vă dați și eu“.

Ghinării s'au uitat încremențiți unul la altul și au voit să se scoale de pe scaune să-i mai roage odată; da ce scaune erau acele că n'au mai putut să se ridice.

Când a bătut el din palmă a și intrat un fecior și i-a zis: „Să-mi aduci tablaua, ibricul și ceștile, să le dăm d-lor câte o cafea“. — Bun, a zis el, după ce i le-a adus toate astea înainte și a băgat mâna în buzunar și a scos o mână de galbeni și le-a pus în ibric, iar fecioru l'a pus doar la gura sobei.

Când a văzut că aurul s'a topit, împăratul a luat ibricul și l'a turnat într-o ceașcă și i-a zis feciorului: „Adă leica și îl cinsteste pe d-lui“ și a arătat cu degetul pe Paschevici.

Da ceta să moară, acolo pe scaun. „Inălțate împărate, da așa, da pe dincolo“. Feciorul cu o mână l'a pus leica la gură și cu alta a turnat ceașca. Cât al zice „ur“, ghinării, gata...

„Anu, îi da împăratul, către fecior, cinsteste-l și pe d-lui“ și avută pe Liderich.

S'a frământat el ghinării fel și pământ și s'a rugat cum nu se rugase lui Cel-de Sus toată viața.

Pace! împăratul mai pune o mână de galbeni în ibric, aurul sfârșie iar și când s'a topit, împăratul a vorbit :

— „Fecior, da cafeaua și d-lui“.

El pune și lui Liderich, leica la gură și îi toarnă ceașca cu aurul topit.

Ghinării, doar a dat ochii peste cap, și când al zice : „Ur“, gata!.

„Anu, porunci împăratul, cu ei afară! Aur le-a trebuit aur le-am dat!“.

Și moșu, la asta, turnă și el pe găt romșorul din pahar; elipi din ochi, își șterse mustățile și-și nezei barba, apoi urmă: „Și așa, a fost jetică ce a câștigat Napoleon bălăia ecia. Și cu asta, — să-mi dați voa să mă duc acasă că mă așteaptă, nepoată-mea cu masa.“

Da o să vă spun cu alta, una și mai și, numai să fim sănătoși.

Și ridicându-se, se îndreptă spre ușă grăind: „Apoi să ne vedem cu bine“.

— „Mergi sănătos moșule, îi zise toți.“

Și bătrânul deschise ușa și piri în gerul de afară, dând drumul în lăuntru unui val de abur rece, pe când la masa jucătorilor se auzi: „Cine și cu patru nouă și cu cinci patru-spre-zec. Iar alt jucător isbi cartea cu putere și ieșind strigă: „Seria una!“ — Ce? Ce? se auzi alt glas gros. Ceta arată cartea: „birlicu“. Iar altul ce făcea pe chibitului trase o linie pe masă cu creta și zise către cărciumar: „O țigară, și-nu Andrei, și serie la mine“.

De prisos ași spune că acum 30 de ani eram un copil, de oarece tot iese la socoteală o vârstă apreciabilă și respectabilă. Și-apoi, nu sunt femeie, de ce n'asii avea curajul extraordinar să spun, că îmbătrânesc. Avem o mare superioritate, noi cei cari am văzut Bucureștii acum 30 de ani, asupra celor cărora abia mijindu-le mustata, se plimbă pe calea Victoriei cu niște aere insolente. Ne dăm seama de transformările acestui mare oraș, îl iubim mai mult și-apoi amintirile sunt totdeauna interesante.

Treceam dăunăzi pe lângă hala Traian. Acum 30 de ani nu era hala aceasta și pe acolo era un colț vechi de București, o cărciumă după moda veche, cum poate numai la țară se va mai găsi poate, iar locul din partea acia îi se zicea „Polcovnicul Ghenea“. Bunica imi spunea, că pe vremurile, când Turcii erau tari și mari, polcovnicul Ghenea li s'a împotrivit și l'au fugărit Turcii până acolo, unde i-au tăiat capul. Ce-o fi adevărat, nu știu. Știu, că la cărciuma de la Polcovnicu Ghenea erau mare zăfătură în zilele de sârbătoare. Sus, într'un cerdac acolo erau mese întinse, unde priveai spre partea de unde vine tramvaiul din centrul orașului.

Treceam deseori pe acolo, de oarece aveam un bun prieten în curtea vechii biserice Hagiu. Prietenul meu era un țigan înalt, frumos, voinic, a căruia meserie era ciudată. El făcea pe curierul între București și mănăstirea Cernica. Vara, iarna, Ionică, cu desăgii la spinare pornea

pe jos la Cernica, după ce facuse toate comisiunile cu cari aceștia îl însăreinseseră. Nevasta lui era servitoarea noastră, îl cunoșteam, căci când îl căuta venea la noi.

De ce eram prieten cu Ionică ?

Ei, Ionică nu era un om de rând. Tot vorbind cu călugării, tot citind și răsfoind ceasloave, evanghelii, viețe de-ale sfinților, minciuri și altele, știa să vorbească frumos, ca din carte și blajin, blajin.

Acasă la el, într'o ladă verde, enormă, lungă, Ionică avea o adevărată bibliotecă. Ce nu te gândeai gâseai la el și multe, cari el nu le citea, dar de cari îi spusese alții. În fiecare Duminică plecam cu un vraf de cărți la subțioară. Plătea el chirie în cocoiaba în care locuia, nu știu. Știu că era în unca lui cameră un miros greu, de umezeală, de vechitură și cărțile lui aveau și ele același miros caracteristic, pe care îl simt și acum de câteori îmi reamintesc. Pe calea Călărășilor era o liniște patriarhală, doar tramvaiul cel de aurând întințat îi mai da viață. Într'un colț, era cărciuma la „Botul Calului“, o căsuță joasă, unde iar se chefia mult. La sfântul Ștefan alte cărciumi, ba și o grădină de teatru unde Bozianu, tânăr cu talent pentru teatru, juca Baba Hârca. De ce Bozianu nu a avut o soartă mai bună, nu știu, dar o merită.

Dar toate căsuțele s'au dărâmat, maidanele au dispărut și calea Călărășilor e cu totul alta, ca toate artele principale ale Bucureștilor.

Un scriitor distins și cel mai de seamă dintre stenografii noștri, d. H.

Stahl, a descris cu mult talent multe colțuri ale Bucureștilor ce dispar și regretă că Bucureștenii dăruim așa repede, nefotografiind cel puțin cea ce dispore pentru vecie. Câte colțuri din vechiul București, nu ar merita să rămână pe hârtie cel puțin. Sunt case foarte curioase, cari de sute de ani tot rezistă vremurilor și progresului. O astfel de casă se află pe strada 11 Iunie; mă gândesc totdeauna cu regret, că ar putea fi dărâmată, fără să fie fotografiată. Vechie și parcă să se prăbușească la orice moment, era acum 30 de ani, dar albă și cocheta cu toată bătrânețea ei, și azi e tot așa; doi stâlpi albi curioși, îi susțin o marmiză de pe vremuri și te miră de puterea celor doi un-hiesi rezistenți. E o rămășiță din vremurile de demult, când viața Bucureștenilor era liniștită, când doar chefurile Duminiceo turburan, când nu se auzeau gemetele și grohăiturile automobilelor, când nimcni nu se grăbea și lăsa să treacă viața.

Albert

D-na Scott, soția exploratorului polar Scott, cu fiul ei Peter. După telegramele primite, se spune că d-na Scott, plecând cu vaporul să întâmpine pe soțul său, nu se mai știe de urma ei; se crede că a avut aceeași soartă ca și bărbatul său.

Henry Kistemaekers

Invălmășeala

L'Embascade

Am promis cititorilor noștri că vom publica, în numărul acesta, un fragment din noua piesă a distinsului autor dramatic d. Henry Kistemaekers:

„L'Embascade“.

Reproducem una din cele mai frumoase scene: *spovedaniile Anniei către Robert. Accasta e cea dintâi traducere românească din noua piesă a marelui dramaturg.*

Annia. — Dar mie-tare frică... Am o teamă groaznică de viitor, viitorul personificat de acest d. Georges Durand, care este timid și atât de închis, atât de închis! Tu știi, Robert, cu toate micile mele aere de nepăsare, eu m'am gândit adeseori, am reflectat... În adâncul meu, sunt o mică fetiță care judecă foarte mult.

Robert. — Și la ce te-ai gândit atâta?

Annia. — La fericire...

Robert. — Da, problema cea mare. **Annia.** — Nu-i așa, că e împănitoare? Ei bine! m'am gândit mult la ea dar, cel puțin, am ghicit că fericirea nu e Georges Durand.

Robert. — Cine știe? La urma urmei, tatăl tău cunoaște mai bine da

să nu destinați conjugal... Și doar atâtea fete au visat o căsătorie din dragoste și s'au simțit prea fericite, când s'au desțieptat într-o căsătorie de rațiune.

Annia. -- O, tu nu mă pricepi de loc!

Dragostea... Nu, e curios, eu n'am ambiționat nici odată o căsătorie din dragoste, căci dragostea, dragostea imi pare un ce prea... prea străpunzător.

Robert. -- Străpunzător?

Annia. -- Nu găsești?

Robert. -- Nu-mi dai seama... Sunt atât de ocupat!

Annie. -- Tu n'ai iubit nici odată?

Robert. -- Iubit... iubit?... Nu.

Annia. -- Eă, am iubit.

Robert. -- Tu nu-ți dai seama ce spui, Annio!

Annia. -- Am iubit, sunt sigură.

Ți-aduci aminte de acel sărman micuț, Maurice Hermes, care știa că o să moară... și care era totuși atât de vesel pentru că, spunea el, nu trebuie să înfrunzeze nici odată viața celorlalți?... Într-o seară de bal,

el mi-a spus, cu acel fel de exaltare care era al lui, cuvinte pe care le am reținut, e straniu... ca și cum le-aș fi învățat mult timp: „Domnișoară,

peste trei luni, cred, mă voi duce în promnabla la Martole într-un frumos amurg... Martole... domnișoară,

e o admirabilă grădină pe care un englez foarte bogat a înflorit-o lângă Mantou. Toate florile cele mai încântătoare din viață se întâlnesc acolo în nesfârșite răzoare.

Se găsesse livezi de violele și câmăși de trandafir extaziate de frumusețea cerului. Englezul doarme acolo, sub o lespede de marmoră fină, și columba speriate își plimbă sborul

pe alb împrejuriul somnului său. Puțin mai departe, e un zid cu o

spărtură deschisă deasupra albastriului de sus. În fața acestei spărturi,

am privit cu cum apune soarele. Și, cum vreau ca cel din urmă gând al meu să zboare spre ceva

prea curat, îți voi închina cel din urmă gând al meu ca să-ți poartu noroc!.

Și aceasta m'a turburat. **Robert,** și, totuși, am zâmbit pentru

că nu știam credeam că era o dragălașie mai practică de cât alte, într-un totul... Nu mai când, acum

pease luni, am aflat că Maurice Hermes a fost găsit la Martole, cu

un glonte în inimă, am plâns, am plâns, toată noaptea... Am plâns

toată noaptea amintirea sărmanului Maurice și sunt sigură; vezi tu,

că aceasta e dragostea... **Robert.** -- Se poate... încă odată,

eu nu sunt lămurit; așa rezolva mai ușor o problemă de matematică sau

de afaceri... Dar, închin bucuros să cred, într'adevăr, că dragostea e un mare entuziasm de milă.

Trad. de L. Ilescu

Viața artistică și literară

Teatrul parizian e în doliu. A murit Grenet-Dancourt, un autor ingenios și foarte aplaudat. Acum câțiva timp își pierduse mama și n'a putut rezista acestei dureri și s'ea supraviețui mamei sale.

„Treți femei pentru un bărbat” o operă celebră a lui Grenet-Dancourt. Această piesă a avut un număr fabulos de reprezentații.

Într-o casă de sănătate din Paris, cupă o lungă suferință a murit Oscar Méténier care a debutat în presa pariziană cu povestiri și nuvele dramatice. Pentru teatru, a adoptat și a reprezentat mai multe piese celebre, între care puternica „La prisonnière des ténèbres” a lui Tolstol.

La marele teatru Sarah-Bernhardt din Paris s'a jucat „Scrier”, noua

creațiune a academicianului Henry Lavedan, pe care critica dramatică și rafinatul public parizian l-au întâmpinat cu aplauze și flori.

Pierre Loti, minunatul scriitor care ne-a redat în culori admirabile, splendorile otomane. *Les désenchantés*, *Azadé* etc., a terminat de curând „*Turquie agonisante*”, o culogere de scrisori în care admirăm generozitatea cavalerescă a autorului și frumosul său spirit de compătimitate, care e însuși titlul acestui volum.

În numărul viitor al revistei vom face o dare de seamă asupra interesantului broșurii „*Publicul și presa*” a colaboratorului nostru d. Tiberiu Constant.

NEMȚOAIKA

de MESTUGEAN

Într-o toamnă, prin Septembrie, mă aflam la Viena.

Cum era zi de Duminică, magazinele erau închise, străzile principale deșarte. Forfoteala orașelor mari, care distrează atât de mult mai ales pe un străin, lipsea cu desăvârșire. Singur, începuse să mă cuprindă o nespusă plictiseală.

Tocmai când desădejedea mă cuprinsese mai mult. Providența imi trimise pe neașteptate o cunoștință. Prietenul meu T. mi se ridică deodată în față parcă ieșind din pământ.

Eram amândoi, unul lângă altul rezenați de parapetul unui pod, privind apele turburii ale canalului.

Ce faci aici? îl întreb.

-- Am venit și eu să mă plimb.

-- Te distrezi linișor, cum văd.

-- Admirabil, și dovada e că mă gândeam adineauri de ce n'ar fi mai bine să mă arunc în Dunăre.

-- Atunci, hai la Prater.

-- Dacă vrei...

Tocmai trecea un tramvai cu P. O. îndreptându-se spre Tabor Strasse. Tramvaiul acesta mergea la Prater. Aceasta o învățasem de la d. Sax, interpretul cafenelei Naționale și Ciceron al românilor cari vizitează Viena. Ce nu știa d. Sax? Cunoaște orașul cum își cunoaște buzunarele. Când îl întreb ce mai e de văzut în capitala Habsburgilor, te trimete, în primul rând la cimitir și, pe urmă la... toaleta din Graben, despre care spune că e unică în toată lumea ca eleganță.

Suntem pe platforma dinapoi a vechicului ticsit de lumea muncitorească dornică de a gusta cât de mult din plăcerile acestei zile de odihnă.

În fața noastră se află o tânără, blondă, drăguță, ca de 25 ani, grăsuță și cu tenul roz și fraged.

Ne privește cu un viu interes pe mine și pe tovarășul meu.

-- Zi, cât p'aci să-ți faci seamă singur, îl zic prietenului meu.

-- Zău, mi-era așa de urât... în orașul ăsta, singur.

Nemțoaica din față făcu o grimasă, și zâmbi cu amărăciune, lăsând să i se vadă dantura admirabilă. Apoi, începuse să-și miște domol buzele-i trandafirii și ni se adresă într-o românească-nemțească.

-- A, la d-voastră este urât aici, la Viena?

-- Cam așa ceva, d-șoară.

-- Și de ce, mă rog?

-- Înțelegi d-ta, când cineva e singur, ori cât de frumos ar fi orașul...

Ca să închid discuția cu nemțoaica îl întreb pe prietenul meu.

-- Ce ne facem diseară?

-- La d-voastră, la București nu este mai frumos, interveni iarăși nemțoaica.

-- O fi, d-șoară, cum spui d-ta...

-- Nu este asta tot.

-- Ei, ce mai este?

-- T-voastră sunteți români?

-- Da, români.

-- Imi pare rău, dar români nu sunt oamenii de treabă, isunt foarte răi.

Hotărât, nemțoaica căuta gâlceavă.

-- Da ce și-au făcut românii, frumoasă d-șoară.

-- Eu am fost la București într-o familie, la copii.

-- Ei, și? Sunt multe ca d-ta acolo.

Nemțoaica urmă:

-- Coana rea, copiii răi, bărbatul rău. Coana a bătut la mine, ciufu-lit păr.

Nemțoaica ridicase tonul, parcă apucată de furie la amintirea afacerii cu păruiala.

-- Toți românii sunt răi, isbucni ea din nou.

De astă dată era scandal curat. Mititica asta venise să ne strice toată plăcerea. Își pusese în gând, după toate probabilitățile, să se răzbune pe noi de suferințele îndurate în București, în casa unde servise ca nemțoaică la copii.

-- Ce ne privește pe noi, dacă d-ta ai avut o ceartă la București, poate ai avut vre-o vină...

-- Nu, nu... Toți românii, răi, toți, toți.

Începusem să mă cam încălzesc. Ce era de făcut? Îl consultam din ochi pe tovarășul meu care tremura de indignare.

-- Las-o, imi șopti el, am un plan care o să-ți placă, te asigur.

-- Ce vrei să faci, monșer, nu vezi că drăguță e?

-- Lasă pe mine.

-- Toți reii, toți reii, repta nemțoaica.

Tramvaiul care mergea cu viteză, sdruncinându-se în toate sensurile, începu să neargă mai domol. Ne apropiasem de o stație. Zeci de pasageri ieșeau din vagon spre a des-sinde. Nemțoaica, deasemenea se pregătea să se dea jos. Pasagerii săreau unul după altul. Îi venise rândul nemțoaicei, dușmana bucureștenilor. Ea pleca, întâi nepedepsită și apoi, ducând cu ea părereile ei negre despre concetățenii mei.

N'apucasem să întreb pe prietenul meu ce avea de gând să facă, când mă văzui în fața unui fenomen ciudat.

Nemțoaica, în loc să sară, sbura în aer cu brațele întinse, ca și când i-ar fi crescut aripi.

În clipa următoare, se prăvălea cu fața în jos pe pavaș. Pălăria îi sărise de pe căpșor. În căderea rochia i se îngrămădise pe spinare. Era într-o stare cât se poate de tragi-comică și de dureroasă mai ales pentru o femeie.

Tramvaiul porni înainte. Mă uitam umilit la pățania nemțoaicei, fără să înțeleg nimic.

Ea, arăta cu brațul drept spre vagonul nostru, voind, probabil, să explice numeroșilor trecători, cari o înconjuraseră, că picase din tramvai. De vorbit nu putea, de oare ce, căzând pe piept, i se oprise graiul și abia mai putea să respire.

La prima cotitură a drumului, pierdurăm din ochi pe victima acestui accident.

Eram în dreptul monumentului lui Teghedoff când ne deteram jos, îndreptându-se spre Wenedic.

Prietenul meu se strămbase de răș.

-- Ce răzi așa, monșer?

-- De pățania nemțoaicei; să învețe minte să ne mai înjure.

-- Ziceai că ai un plan, că o să faci lucruri mari.

-- Ha, ha, ha, ha.

-- Ce răzi domnule?

-- Mi-am pus în aplicare planul, care mi-a reușit de minune. Ha! ha! ha! hi! hi! hi! hi!

-- Vezi să nu ieșii...

-- Nu înțelegi, nenșorule? I-am pus piedecă nemțoaicei, și i-am făcut puțin vânt, când își întindea piciorușul să se dea jos din vagon.

-- Vezi că ești rău?

-- Cum, nu ți-a plăcut?

-- De loc; nu ți-a fost milă de mititica, acea, atât de drăguță, să-ți puș piedecă, să o arunci jos? Putea să moară.

-- Ce era să fac?

-- Trebuia să o lași; întâlnea ea poate odată și odată un român, care să-ți schimbe părereile despre bucureșteni.

-- De ce e rea?

-- Pe oamenii răi îi poți îndrepta cu duhul blândetei, pe femeii cu iubirea.

Pe inserate, intrasem în grădină spre a lua loc sub un umbrar.

O tânără blondă, care părea a suferi de picior, se îndrepta, mai mult târăs, spre o bancă vecină.

Era nemțoaica. Se vedea treaba, că se lovise, în cădere, destul de rău.

Mă cuprinsese o profundă milă. Cine știe ce pățise ea în București, pentru ca să cuprindă în ura ei imensă întregul oraș!

-- Iat-o, e nemțoaica, imi șopti tovarășul.

-- Fugi, de aci, sălbatecele și lasă-mă să mă răzbuu eu.

Și mă apropiasem de banca pe care se așezase biata fată. Îi cerui permisiunea și mă așezai și eu lângă ea.

-- Dacă nu mă înșel, v'am întâlnit în tramvai, d-șoară.

-- Da, da, tuncata și prietenul tumitale care mi-a pus piedecă să caz, eram să mor.

-- Vai, Fräulein, imposibil; prietenul meu e un băiat așa de bun la inimă. Se vede, că a fost din nebă-gare de seamă.

-- Nein, nein, reii, toți reii...

Totuși, fie din cauza durerilor, fie în urma lecției ce primise, nemțoaica părea cu mult mai blajină ca pe platformă.

Eram în vervă. Îi spusei verzi și uscate, explicându-i, că pădure fără uscături nu se poate; că pretutindeni se găsește și lunii și răii; că dacă în București s'a găsit o pătoană rea care să o maltrateze, se putea găsi atâția oameni cari nu numai să nu o bată, da chiar să o iubească din inimă. O fată atât de drăguță!

Nemțoaica începuse să se înbu-neze.

Am luat masa câte și trei sub umbrar, în cea mai deplină armonie. După masă, ne-am dus într'un local de petrecere unde ne-a condus nemțoaica, o adevărată vieneză, cum mi-am dat seamă mai târziu. Localul, arhiplin urla. Eram în cel mai desăvârșit *Wien bei Nacht*. Nu lipsea de cât Ciucurette cu Miși a d-sale. Cu toată învălmășala, Carolina, așa o ebema, găsi mijlocul de a-mi arăta leziunea ce avuse

se căzând din tramvai. Era o pată roșie, color, deasupra genunchiului drept, care încă săngera ușor, dar care semăna ca un trandafir deschis pe pielea ei albă ca zăpada.

-- Vezi ce-ai făcut? mă adresai calăului.

-- Sunt o brută, mărturisii gealutul, care nu putea să-și ia ochii de pe pielea, pe care săngera rana ce o pricinuise.

-- Mai stai? mă întreabă el scurt.

-- Mai stau.

-- Atunci la revedere.

Și plecă.

Nu știu cât am mai stat cu Carolina. E atâta vreme de atunci, am uitat. Tot ce pot spune, e că vic-neza își schimbase cu totul reaua părere ce o avusese până atunci despre bucureșteni. Concetățenii mei aveau de acum o prietenă mai mult în Viena și nu erau să mai fie expuși, pe platforma tramvaielor, la apostrofele frumoasei Carolina.

GERUL

Ce greu e de suportat gerul s'a mai putut constata, încă odată, acum câteva zile, când termometrul s'a coborât și s'a menținut, vre-o 60-70 de ore, între 12 și 14 grade sub zero. Aceasta nu e nimic, însă, pe lângă frigul care se simte în alte părți și chiar pe lângă temperatura foarte scăzută care s'a observat, la noi, în anii cu ierni mai riguroase decât aceasta. Astfel, acum 25 de ani, la 4 Ianuarie 1888 termometrul, în București s'a coborât la 30°c sub zero.

În Siberia unde temperatura mijlocie anuală e de -10,3°c, frigul se coboară adesea, iarna, până la 40° și 50 de grade și pământul îngheață până la o adâncime de un metru.

Cea mai joasă temperatură observată, însă, până acum, a fost în iarna dela 1875-76, la Hoebeg Beach în Grantland în America de Nord, când termometrul s'a coborât la 58,8°c sub zero.

Frigul uscat e mai ușor de suportat decât cel umed. În adevăr, la 1846, în timpul expediției dela Setif la Bon Thaleb, în Algeria, francezii au avut, în trei zile, din 2800 de oameni, 208 morți și 500 cu diferite degerături, deși termometrul nu s'a coborât sub 2 grade de frig. Astfel de cazuri de congelare se observă, la noi, în toți anii, la sfârșitul toamnei și la începutul iernii și trebuie atribuită frigului umed, iar nu gerului intens. Iată pentru ce, pe astfel de timp, e periculos să fim prea ușor îmbrăcați.

Afară de umezeală, agitația atmosferică—chiar cea mai ușoară a dădere de vânt—favorizează mult acțiunea frigului; astfel Alexandru Fisher, medicul expediției polare a căpitanului Parry, istorisește că, pe un timp liniștit, a suportat mai bine un frig de -40°c decât, pe un vânt ușor, o temperatură de -18°c.

Asemenia și înrobilitatea corpului întreg sau numai a unei părți a corpului contribuie și ea, să mărească acțiunea frigului; astfel, celor cari merg pe jos le amortește, mai ales, brațele și mâinile, călăreților, membrele inferioare, iar celor cari stau în căsura, tot corpul.

Rezistența în privința gerului mai depinde și de alte cauze. Astfel femeile și căror organism produce mai puțină căldură și rezistă mai puțin frigului decât bărbații. Tot asemenea bătrânii și copii îl suportă mult mai rău decât oamenii maturi.

Alimentațiunea insuficientă e și ea o cauză de lipsă de rezistență la frig; lucrul e și firesc de vreme ce arderile din organism, menite a da naștere căldurii animale, se fac gra-

ție carbonului introdus prin hrană. Exploratorul polar, căpitanul Ross, a observat că sănătatea marinariilor săi varia în raport cu cantitatea de provizii alimentare de cari dispuneau. Larrey, medicul șef al armatei lui Napoleon, în expediția din Rusia, observă și el că mureau de frig mai ales soldații lipsiți de o alimentațiune substanțială. Tot lipsii de hrană suficientă, pe timp de ger, se datoraste peirea armatei lui Carol XII, în pădurele Ucrainei, după bătălia dela Pultava.

Alcoolismul și mai ales cel acut, cunoscut sub numele de beție, e una dintre cauzele, cari micșorează cu mult rezistența la frig. La Kowno și la Vîna trupate lui Napoleon, librite de foame, s'au năpustit asupra magazinelor de merinde și de băuturi, dintre cei cari au abuzat de acestea din urmă, cei mai mulți au căzut victime gerului.

Rezistența la frig variază, însă, și dela popor la popor precum și dela individ la individ. D-rul Larrey istorisește că dintre soldații armatei lui Napoleon, în Rusia, cei Erumi dela S'ud—ciudat cum s'ar părea—rezistau frigului mai bine decât cei Blonzi dela Nord și explică acest fenomen în același mod în care se explică pentru ce persoanele cari ies în frig, dintr-o cameră bine încălzită, îl simt mai puțin decât cele cari au petrecut, câteva timp, într-o cameră a cărei temperatură nu se deosebește mult de cea de afară. Și într-un caz și în altul, organismul înnagazinând căldură multă, nu o pierde decât cu încetul și poate, astfel, lupta împotriva frigului.

Această afirmațiune e sprijinită și de alte exemple. Astfel arabii cari locuiesc platourile înalte ale provinciei Constantina, în Algeria, unde ornile sunt riguroase, poartă și iarna și vara aceeași îmbrăcăminte. Pe de altă parte popoarele dela Nord, Rușii și Suedezii, umblă îmbrăcați cu blăni pe temperaturi pe cari altele, din centrul și sudul Europei umblă încă în „pardessus”.

În ceea ce privește rezistența individuală, ea se poate constata în fiecare zi. Câți dintre noi se simt bine la temperaturi de 16-17 grade pe când pe alții nu-i satisface decât o căldură de 20-22.

Exploratorul englez Sir John Ross, conștient de acest fapt, își alegea marinarii după putința pe care o aveau de a nu tremura și de a nu păli de frig atunci când îl puneau să calce cu picioarele goale pe gheață.

Dacă prefungirea senzației de frig intens pricinuește, adesea, moartea, apoi și trecerea bruscă dela o temperatură scăzută la alta mai ridicată dă naștere la accidente funeste. După incendiarea Moscovei soldații armatei lui Napoleon, spune Larrey cădeau morți în focul de cari se apropiau ca să se încălzească.

Tot în această nenorocită campanie, Sureau, farmacistul șef al armatei a murit la Kowno. Câteva minute după ce, înghețat și flămând, a intrat într-o cameră caldă. Tot astfel, în Februarie 1807, în timpul campaniei dela Eylau, mai mulți soldați cari suportaseră bine, mai multe zile, un frig de 19°c, au fost atinși de degerături imediat ce termometrul s'a ridicat la -6°c.

Pentru a putea rezista frigului organismul suferă diferite modificări în vederea scopului de a produce o mai mare cantitate de căldură; între altele crește pofta de mâncare adică trebuința de a introduce în organism, o mai mare cantitate de combustibil. În adevăr, cu o alimentațiune convenabilă, putem rezista mult timp, frigului. Astfel locotenentul Payer, în expediția sa polară, a petrecut cinci luni, fără adăpost, sub cerul boreal.

Tot asemenea Laponii și Eschimosii luptă în privința intemperțiilor climii glaciale, la cari sunt expuși, fiind cantități însemnate de untură de pește, care la ei e privită ca o băutură delicioasă.

Nevoia de alimente grase se simte iarna, și la noi pe când, vara, când organismul are nevoie să piarză iar nu să fabrice căldură multă, alimentele grase ne displac.

Corpurile grase, sub formă de unctuni, împiedicând evaporarea și punând pielea la adăpostul impresiilor de frig, fac serviciu însemnat și în privința degerăturilor; astfel Samocii și Laponii, după ce și-au uns corpul cu untură de pește, umblă cu pieptul gol, pe temperaturi de 40 și 50 de grade sub zero.

În Siberia soldații ruși își înfășoară nasul și urechile cu cărpe moiate în untură de găscă. Până și Xenofon a recomandat soldaților săi, în retragerea celor zece mii, să-și ungi cu grăsime părțile corpului expuse la frig.

Nimic însă, nu ne pune la adăpost de sete, care e cel mai mare canon pe cari îl au de suportat acei cari sunt expuși gerului intens. Acest supliciu e cu atât mai mare cu cât, departe de a o stinge, înghițirea de zăpadă sau de gheață produce, în gură și în căile digestive o senzațiune penibilă de arsură și dă naștere la inflamațiuni periculoase ale tubului digestiv.

Dr. E. Kaminski

BOMBOANE ORIENTALE

Parfumează admirabil gura și distruge ori-ce mires urât al gurii. Cutia 50 bani la drogerii și farmaci. A se observa marca: „Semnătura cu stea”.

Este renumit in lume

Extra-platul Ceas de aur duble american 18 carate, Anker-Remontoir de buzunar, marca «Sirena» premiat de mai multe ori și care se întoarce la 36 ore.

Nemați ceasul acesta posedă renume elvețian. Nu se doborâște de un ceas de aur de 100 lei. Pentru mers exact 5 ani garanție.

Una bucată lei 6,30, două bucați lei 11,80.

Maș oțeră și ceasuri de buzunar Gloria de argint, cu lei 4,90. La fie-care ceas se câ un elegant iași gratis. Fără rizic; se schimbă dacă nu place, sau se înapoiază banii. Trimite ramburs.

S. Kohane, I Uhrenexport
KRAKAU SEBASTIAN, No. 151

INAINTE și DUPA
întrebăntarea Cremei și Pudrei «FLORA»

Pastă de dinți 1 leu **BUCOL** Apă de gură 1 leu

SĂPUN DE TOALETĂ „FLORA”

De o calitate ireproșabilă, foarte bine parfumat, catifelează mâinile și tenul. Bucata lei 1,25.

Tusea cea mai rebelă, bronșiteile acute și cronice, tusea măgărească vindecă sigur

PECTOSIN ITEANU
Sticla lei 3. Drogerii și farmaci

Anemia clorosa, neurastenii, histeria, slăbiciunea generală, combato

HEMOFER ITEANU

face poftă de mâncare și este unu din cele mai puternice reconstituante ale corpului slăbit

Sticla lei 4. La drogerii și farmaci

Tusea cea mai rebelă, bronșiteile acute și cronice, tusea măgărească vindecă sigur

PECTOSIN ITEANU
—Sticla lei 3.—Drogerii și Farmaci—

Anemia clorosa, neurastenii, histeria, slăbiciunea generală, combato

HEMOFER ITEANU

LECUITI BETIA

Înainte ca legea să lovească în bețivi

Înainte ca moartea să facă imposibilă salvarea lor.

Düna este un Surogat pentru alcool care-și are efectul ca bețivul disprețuește băuturile alcoolice. **Düna** este absolut nevinovat și efectul ei este atât de intens în cât chiar consumatori mari de băuturi spirtoase nu se mai reintore la vechiul lor obicei.

Düna este cel mai nou ce știința a adus la iveală în această prvință și a salvat mii de oameni de nevoe, mizerie și ruină.

Düna este un preparat ușor dizolvabil, pe care chiar soția ar putea ușor să o pue în băutura de dimineață a bărbatului ei fără ca el să observe căl de puțin. În cele mai multe cazuri, acesta nici nu pricepe de ce pe neașteptate nu mai suportă băuturile alcoolice, și crede că numai abuzul acestora este cauza precum adesea se disprețuesc unde mănăcări, pe cari le-am gustat adesea.

Düna s'o dea fiecare tata fiului, studentului înainte de cade la examen, chiar dacă nu este dedat prea mult beției; căci alcoolul slăbește creierul.

Acei ce nu au destulă voință de a se abține de la gustarea băuturilor spirtoase să ia câte o doză din **Düna**. Acesta este absolut nevinovat. Prin el vă conservați sănătatea și economisiți mulți bani pe cari de altfel îi cheltuiți pentru vin bere, rachiu sau lichior.

Preparatul **Düna** costă 10 M. și se expediază contra plății anticipate sau contra ramburs de către

Duna Hospit., Copenhaga Blegdamsv. 4, Danemarca

Senzorice se franciază cu 25 bani și cărțile poștale cu 10 bani.

NOUILE MARI PREMII

ce se vor oferi de

ZIARUL „UNIVERSUL“

abonaților săi la tragerea din luna Mai 1913:

Lei 7.000 Lei

în bonuri comunale 4 la sută

UN ELEGANT DORMITOR DE BRONZ

de mare valoare, al 9-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre, de cel mai recomandabil depozit de mobile de fier și bronz
Industria Metalică MARCU, bulevardul Elisabeta No. 8, București.

Jumătate Garnitură Mobilă

COMPUSA DIN : O CANAPEA, DOUĂ FOTOLII ȘI PATRU SCAUNE.

0 Oglindă venețiană. - 0 masă elegantă de mahon cu cristal. -

0 frumoasă Lampă pentru atârnat. - 0 Mașină de cusut p. mână

Toate acestea cumpărate de la marele magazin de mobilă MARCO DATTELKREMER, strada Carol No. 62, București.

Un Dormitor de lemn fin

construit în marea fabrică de Mobile de lemn MARIN V. GANEA, șoseaua Miha-Bravul No. 37 și strada Șerbăneacă No. 10. —
Sucursala: Calea Victoriei No. 107

UN GRAMOFON foarte elegant, cutia de stejar, cu plăchete de metal și tin nichelat, cu 6 plăci duble, adică 12 cântecuri

UN FLAUT DE ABANOS, cu 12 clape, într-o cutie fină căptușită cu catifea.

UNA VIOARA FINĂ cu arcuș și accesorii de rezervă.

Toate aceste cumpărate de la Marele Magazin de muzică Jean Feder, București, calea Victoriei 54, Furnizorul Curții Regale

UNA MADOLINA italiană, de palisandru, ornamentată, cu testiera triunghiulară, specială pentru concert

UNA CHITARA cu mecanică.

UNA HARMONICA cu două rânduri, cu 19 clape și 4 bariuri, bardul dublu, cu colțuri de metal.

Cumpărate de la Magazinul de muzică „La Harpa” București, strada Colței No. 31.

UNA JARDINIERA de argint de China, oxidată și aurită, cu 4 picioare și două mânere, cu un cristal frumos șlefuit.

UNA FRUCTIERA de argint de China, în parte aurită, cu talerul de cristal, gravat broderie și șlefuit.

UN SERVICIU PENTRU BERE, compus din o cară și patru pahare de cristal, pe o tăviță argintată cu două mânere

Cumpărate de la cunoscutul magazin, de bijuterii Th. Radivon, bulevardul Elisabeta No. 8 bis.

UNA PENDULA MODERNĂ de stejar ce se întoarce odată la 15 zile.

UN CEASORNIC DE AUR 14 karate, cu trei capace, frumos gravat și emailat, pentru dame.

UNA GARNITURA DE AUR 14 karate, compusă din o pereche cercei, o broșă și un inel, toate cu pietre Sîmleț, Brillant și Perle.

UN CEASORNIC DE BIROU cu călimară, formă modernă și frumos nichelat.

Toate acestea cumpărate de la cunoscutul și bine asortatul magazin „Ceasornicaria Colței”, București, str. Colței No. 31.

UNA BICICLETA ELEGANTĂ „SPORT” cu roata liberă și frână automată prin centrapedalare.

UNA PUȘCA de vânătoare cu două țevi, țevile de oțel „Bayard”, din rentunita fabrică de arme „Pieper-Bayard”. Această armă are 4 zăvoare de siguranță, țeava stângă choke-bore și poate întrebunța atât pulberea neagră, cât și pulberea fără fum.

UNA CARABINA semi-automată de mare precizie „Pieper” cu tirul garantat precis.

UN REVOLVER SISTEMATIC.

Cumpărate de la marele magazin de arme B. D. Zismann, furnizorul Curții Regale, calea Victoriei No. 44, București

3 CEASOARNICE DE AUR 14 karate, cu câte 3 capace foarte frumos gravate, toate pentru dame.

3 LANȚISOARE DE AUR 14 karate, pentru d-voare.

6 CEASOARNICE de argint rusec, cu 3 capace, p. bărbați.

6 CEASOARNICE DE ARGINT VERITABIL, cu 3 capace, pentru bărbat.

6 CEASOARNICE DE NIKEL, cu 2 capace, p. bărbați.

6 CEASOARNICE DE ARGINT „Marca Arpad” cu 3 capace frumos gravate, pentru bărbați.

6 CEASOARNICE DE METAL argintat, cu câte 3 capace pentru bărbați.

4 LANȚISOARE DE ATÂRNAT LA GAT, de argint aurit pentru dame.

7 SPLENDIDE LANȚISOARE, de argint 800, p. dame.

UN SPLENDID CEASORNIC DE AUR 14 karate, cu 3 capace, foarte fin gravat, având și port-fotografie, pentru dame.

UN CEASORNIC DE AUR AMERICAN, cu 3 capace, pentru bărbat.

UN CEASORNIC DE AUR pentru bărbat, 14 karate, cu 3 capace, frumos gravat, având pe capace loc pentru gravură.

2 CEASURI SPLENDIDE DE ARGINT pentru bărbați.

UN CEASORNIC de metal aurit pentru bărbat.

Alături de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din interesanta scriere „Memoriile Regelui Carol I al României”, sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului „Universul” tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași: Pe un an lei 18; pe șase luni lei 9.15; pe 3 luni lei 4.65.

Pentru a concura la premiile de mai sus, abonații pe un an primesc 30 bonuri, cei pe șase luni 15 și cei pe 3 luni 5 bonuri.

Abonații pe un an participă la două trageri, deci după prima tragere vor primi încă 30 bonuri, pentru tragerea următoare.

Administrația „UNIVERSULUI” nu întrebunțează incasatorii.

Plata abonamentelor se va face direct la casa administrației ziarului, prin mandat postal sau în persoană.